

Disputatio juridica inauguralis de rei vindicatione

<https://hdl.handle.net/1874/347256>

43.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS
DE
REI VINDICATIONE.

QUAM,
ANNUENTE DIVINA GRATIA
Ex Auctoritate Magnifici D. Rectoris,
D. HERMANNI van HALEN,

S.S. Theologiæ Doctoris, ejusdemque Facultatis in Inclytâ Academiâ
Ultrajectinâ Professoris Ordinarii, Verbique Divini ibidem in
Ecclesiâ Præconis,

NEC NON
*Amplissimi Senatus Academici consensu, Nobilissimæque
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*
PRO GRADU DOCTORATUS
Summisque in UTROQUE JURE honoribus & Privilegiis
ritè & legitime consequendis,

Eruditorum examini subicit
JACOBUS OSSEWAERDE, Goesæ-zeland.
A. D. 9. Decembris, horis locoque soluis.

TRAJECTI ad RHENUM,
Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō Ic LXXXIX.

*Amplissimis, Spectatissimis, Gravissimis, ac
Consultissimis VIRIS,*

D.D. MARINO OSSEWAERDE,
Civitatis Goesanae Scabino fidelissimo,
nec non Consultissimo, Patri meo, prop-
ter innumera in me collata beneficia, in
aeternum colendo, & ad rogam usque
persequendo.

D.D. MAERTEN MAERTENSE,
Urbis Slusae exconsuli vigilantissimo.

D.D. CORNELIO OSSEWAERDE,
sacrarum veritatum in Ecclesia Medio-
burgensi promulgatori fidelissimo, ac
indefesso.

D.D. JOHANNI OSSEWAERDE,
Procuratori Urbis Goesanae illustrissimo,
& quondam quaestori Ordinum Zeelan-
diae spectatissimo, avunculis meis cha-
rissimis, patris instar adamandis.

*Meae dissertationem hanc inauguralem, ea qua
par est obedientia in sinceri amoris tesseram,*

Confecro & offero

JACOBUS OSSEWAERDE, *Auct. & Resp.*

DISPUTATIO JURIDICA

INAUGURALIS

DE

REI VINDICATIONE.

T H E S I S I.

Actio nihil aliud est quam jus persequendi in iudicio quod sibi debetur *pr. inst. de act.* Prima atque principalis actionum divisio est, quod alia in rem sunt, alia in personam *l. 25. ff. de oblig. & act. §. 1. inst. de act.* Actiones in rem vel universales sunt quibus ipsa universitas petitur, ut hæreditatis petitio, vel singularis, quibus res aliqua singularis in iudicium deducitur, ut rei vindicatio, confessoria & negatoria actio, & similes. De rei vindicatione, utpote maximè principali, breviter hac inaugurali disputatione pro virili disserere animus est.

4 DISPUTATIO JURIDICA

I I.

Vocabulum *rei* apud JCtos latissimæ est significationis *l. 5. pr. ff. de v. s.* in hac autem materia strictius sumitur pro re corporali, uti ex sequentibus patebit. Vindicatio ita dicta à vindicando, seu asserendo, vel generaliter sumitur pro quavis actione reali §. 15. *inst. de act. l. 3. §. 3. ff. ad exhib.* sicut à contrario omnis personalis actio generali nomine vocatur condictio. *d. §. 15.* vel specialiter sumitur pro assertione domini, seu pro ea actione, qua rem aliquam corporalem nostram esse contendimus, in qua significatione ita definiri potest.

I I I.

Rei vindicatio est actio in rem, quæ datur soli domino, adversus quemcunque rei possessorem, ut rem restituat cum accessionibus. In hac definitione tria latent requisita vindicationis, 1. Ex parte actoris requiritur dominium *l. 23. ff. h. t.* 2. Ex parte rei conventi possessio. *l. 4. ff. eod.* 3. Ex parte rei petitæ ut sit corporalis §. 1. *inst. de act. l. 56. ff. h. t.* sed singula hæc separatim examinabimus, si ostendamus quod in omni actione tanquam essentielle requiritur, cui detur, adversus quem, & ad quid.

I V.

Ut clarum fiat cui detur, dist. est inter directam
vin-

vindicationem & utilem , directa datur soli domino , qui dominium suum acquisivit vel jure gentium , vel jure civili *l. 23. ff. b. t.* nec interest an hoc dominium perpetuum sit an revocabile *l. 66. ff. eod.* qua ratione etiam marito competit vindicatio rei dotalis *l. 9. C. eod.*

V.

Utile vindicatio datur quasi domino , ut emphyteutæ *l. 1. §. 1. si ager vect.* superficiario *l. 73. §. 1. §. seqq. ff. b. t.* item emptori cui cessã est actio in rem *l. ult. C. de hæred. vel action. vend.*

VI.

Cum dictum sit à parte actoris dominium requiri , non sine causa dubitari posset , an , si actor post litem contestatam dominium acceperit , nihilominus hoc judicio obtinere debeat ? in quæstione illâ verior sententia affirmativa videtur , quoniam id in jure novum non est , ut ex conditione quæ in actore post litem contestatam contingit retro rectè egisse intelligatur , & in judicio obtineat. arg. *l. 9. §. ult. ff. de pignorat. act. l. 16. ff. judic. l. 11. ff. qui satisfd. cogant. l. 17. ff. mandat.* atque illud etiam exinde perspicuum est , quod etiam is qui post litem contestatam factus est possessor condemnari possit *l. 27. §. 1. rei vind.* de jure canonico res est extra controversiam per textum in *C. 3. x. de sent. & re jud. in Sto.*

6 DISPUTATIO JURIDICA

V I I.

Non datur vindicatio ei qui non est dominus, qualis est is cujus pecunia res comparata est *l. 6. C. h. t. l. 8. C. si quis alteri vel sibi.* exceptis tamen casibus specialibus in *l. 8. C. h. t. l. 12. ff. de jure dot. l. 2. ff. quando ex facto tutor.*

V I I I.

Competit vindicatio contra possessorem §. I. *in fine inst. de act. l. 36. ff. h. t.* sive bonæ fidei, sive malæ fidei possessor sit *l. 1. C. h. t. l. 10. 12. 21. ff. eod.* modo tamen possideat tempore condemnationis *l. 27. §. 1. ff. h. t.* quid si reus se possidere negat? actori incumbat probatio possessionis, quam si probaverit, eam ad se à possessore transfert *l. ult. ff. h. t.*

I X.

Possidere in hac materia intelligitur 1. Qui suo nomine possidet *l. 9. ff. h. t.* 2. Qui est in possessione, seu qui alieno nomine possidet, quique restituendæ rei facultatem habet. *d. l. 9.* hic tamen si auctorem laudaverit absolvi potest *l. 2. C. ubi in rem. act.* quid si autem is qui alterius nomine possidet, condemnatus sit, Quæritur an hæc sententia etiam vero possessori præjudicet? quod affirmandum videtur, tum quia formula prætoris præcipue jus actoris respiciebat, tum quod per alios quo-

quoque qui nostro nomine sunt in possessione, amittere possumus possessionem *l. 44. §. 2. ff. de acq. & omitt. possess.*

X.

Tertio pro possessore habetur, qui dolo desit possidere, sive ante sive post litem contestatam *l. 27. §. 3. l. 68. ff. h. t. jus nostrum pari jure censet eum, qui quid habet & possidet, & eum cujus dolo factum est, quo minus possideat l. 131. l. 150. ff. de R. 7. hæres autem ex dolo defuncti non tenetur, nisi quatenus factus est locupletior l. 52. ff. h. t.*

X I.

Quarto pro possessore etiam habetur, qui liti se obtulit, licet neque possideat, neque dolo possidere desinat *l. 2. 25. ff. h. t. duo autem hoc casu concurrere debent, ut offerens condemnari, possit, 1. Ut in oblatione illa perseveret, atque ita litem secum contestari passus sit d. l. 25. 2. Ut actor ignoret eum possidere, nam si sciverit, tum non ab alio sed à se ipso actor decipitur, & ideo reus absolvitur l. 26. ff. eod.*

X I I.

Restat ut videamus quid petatur ReiVindicatione, dictum est in definitione, ut rem restituam cum accessionibus, ergo hic consideranda est res,
& rei

8 DISPUTATIO JURIDICA

& rei accessio ; quod ad rem attinet , in illa requiritur ut sit corporalis §. 1. *inst. de act.* est perinde five res sit mobilis , five immobilis , five præsens five absens *l. 47. ff. h. t.* tria genera corporum referuntur à Jcto *in l. 30. ff. de usu cap.* unum quod continetur uno spiritu , ut homo , tignum , lapis , talia corpora vindicare posse constat ex *l. 1. §. 1. l. 8. h. t.* excipitur tamen tignum ædibus junctum , propter rationem propositam in §. 29. *inst. rer. divis. §. l. 23. §. 6. ff. h. t.* alterum genus corporum est , quod ex contingentibus seu pluribus inter se coherentibus constat , ut navis , ædificium , armarium , hæc quoque corpora in vindicatione venire patet ex *l. 3. §. 1. l. 38. §. seqq. ff. h. t.* tertium genus corporum est , quod ex distantibus corporibus constat , ut corpora plura non soluta , sed uni nomini subjecta , veluti , grex , populus , legio , atque hæc quoque corpora vindicationi subjacere manifestum est , ex *l. 1. §. final. §. ll. seqq. ff. h. t.*

X I I I.

Alterum quod in re per vindicationem petenda requiritur , Illud est , ut certa sit *l. 6. pr. ff. h. t.* actor itaque debet designare rem , utrum totam an partem & quotam petat , si infectam materiam pondus si signatam , numerum , si factam , speciem demonstrare actorem oportet , si vero res mensura constet , mensuram ut dicat necesse est *d. l. 6.*

XIV. Quod

X I V.

Quod ad accessiones attinet, res à possessore restitui debet cum omni causa, veluti id quod interest si res deterior facta est *l. 13. 20. 34. ff. b. t.* huc autem præcipue spectant fructus *l. 17. ff. eod.* qua in parte dist. inter bonæ fidei & malæ fidei possessorem, bonæ fidei possessor omnes fructus ante litem contestatam perceptos irrevocabiliter suos facit, quod in sequentibus thesisibus per partes probabo.

X V.

Dico *ante litem contestatam* quia post litem contestatam bonæ fidei possessor, incipit esse malæ fidei possessor, ac omnes fructus consumptos ac perceptos restituere tenetur *§. 2. inst. de offic. jud. §. l. 22. C. h. t. dixi, perceptos & consumptos*, extantes tenetur enim cum ipsa re restituere *l. 22. C. h. t.* nisi forte ipsi fructus ufucapti essent *arg. l. 4. §. 19. ff. de usurpat.* Quæritur itaque an sola perceptio bonæ fidei possessorem non faciat dominum, R. neg. bonæ fidei possessor non fit dominus fructus nisi eos consumpsit *d. l. 4. §. 19. §. l. 40. ff. de acq. rer. dominio*, & præcipue per *l. 4. §. 2. ff. fin. regund.*

X V I.

Addidi bonæ fidei possessorem omnes fructus
B suos

suos facere, tum intelligo fructus naturales quoque, nam bonæ fidei possessor non tantum fructus industriales suos facit sed etiam naturales per *l. 48. pr. ff. de acq. rer. domin.* ubi additur illa ratio quia quod ad fructus attinet loco domini est, & per *l. 25. §. 1. ff. de usur.* ubi bonæ fidei possessori ratione fructuum tantum juris tribuitur, quantum domino, & plus juris quam usufructuario.

XVII.

Illud etiam Quæritur an bonæ fidei possessor saltem non teneatur de fructibus consumptis quatenus factus est locupletior? hoc negandum esse putamus, tum quia nusquam leges ita dist., utrum bonæ fidei possessor factus sit locupletior nec ne, tum quod in *l. 4. §. 2. ff. fin. rezund.* bonæ fidei possessor dicitur fructus lucrari.

XVIII.

Malæ fidei possessor nullos omnino fructus lucratur, sed omnes sive exstant sive consumpti sint restituere tenetur. §. 35. *inst. de rer. divis. l. 22. C. h. t. æquitas* enim non patitur aliquem ex dolo suo, vel mala fide lucrum facere; neque tantum de iis fructibus tenetur quos percipit, sed & de illis, quos non percipit, modo tamen honeste percipi potuissent. *l. 33. ff. h. t. l. 5. C. eod.*

COROLLARIA.

I.

Actiones sua natura mixtas dari neg.

II.

*An mandator vulneris, caede subsequuta,
de ea teneatur? affir.*

III.

*Filiusfam. Scto. Macedoniano renun-
ciare non potest.*

IV.

Princeps legibus solutus est.

V. Ser-

V.

Servitutes maxime sunt in bonis.

F I N I S.

